

ELS LLIBRES DE LES
GENERACIONS
PREDIGITALS

Josep Gifreu

Periodista i professor de
comunicació a la UPF.

De set en set

Lluís
Muntada

Inventari de llibres

Arribarà un dia, amic lector, que et tocarà fer l'inventari dels llibres que has anat preservant de la crema. Un inventari per separar i eliminar. A mi ja m'ha tocat. I et puc assegurar que el dolor de la separació s'expressa en la pregunta cruel que un dia o altre has de respondre: què fer amb els llibres?

NOSALTRES, LES ÚLTIMES generacions del llibre, afrontem un dilema íntim i sagnant. Hem nascut envoltats de frondosos jardins d'edicions multicolors. Hem après a viure la vida que els llibres ens han marcat. Hem gaudit amb les aventures dels herois del paper. Hem fet carrera seguint instruccions dels manuals de l'especialitat. Hem admirat en l'escriptura la vella saviesa transmesa d'Homer a Virgili i a Dant, d'Arquímedes a Plini i a Galileu, de Plató a Ciceró i a Lull... Hem aspirat amb plaer l'aroma del paper imprès. Hem girat pàgines i pàgines per descobrir el culpable, per comprendre la condició humana, per patir amb els oprimits, per celebrar el final feliç. Hem fet anys en la companyia muda i fidel dels amics vivents només en els llibres: els herois, els malvats, els monstres, els ajudants d'uns i altres... i els autors i autores de l'invent. Fins i tot hem gosat imitar-los i escriure llibres.

EL DILEMA ARRIBA UN DIA i l'has d'afrontar. Els nadius digitals demanen pas. Són cada dia més a les aules, a la feina, al carrer i a casa. A casa els fills i els néts ja viuen a la nova galàxia sense llibres. No és que hagin tingut cap trauma a l'estil del *Fahrenheit 451* de Bradbury/Truffaut: ara el grup de resistents que allí memoritzen els llibres ja cobren de Google o d'Amazon.

SÍ, UN DIA O ALTRE T'HAS DE DESFER dels munts de llibres que has acumulat al llarg dels anys d'infància, d'adolescència, de joventut, de maduresa i de segona o tercera joventut. Són centenars, potser milers, de tota mida, de tota edat, molts ja inclassifi-

CATALINA ACELAS

Per la gent alfabetitzada el llibre ha estat un bé de primera necessitat. Ara, el culte al llibre és cosa d'una minoria destinada a l'extinció

cables. L'inventari es fa esgotador. Et preguntes: què rellegiràs en els pròxims deu anys? Val la pena de mantenir la casa empenyorada a la

pols, al paper, a la manca d'espai, per satisfer la nostàlgia del temps passat o la il·lusió d'un saber universal impossible? Tindria raó encara avui Plini el Vell en dir que no hi havia cap llibre tan dolent que no fos de profit en alguna de les seves parts?

EN LA GRAN MAJORIA DE CASES i pisets de les noves classes populars il·lustrades les biblioteques fan nosa. Destorben. La burgesia sí que podia presumir de la biblioteca de les seves mansions. Per al burges, el llibre era un objecte d'alta decoració. Per a la gent alfabetitzada i assalariada, el llibre ha estat un bé de primera necessitat. Per prosperar. Ara, el culte al llibre és cosa d'una minoria selecta, destinada a l'extinció. Només cal veure què

passa quan la família canvia de pis. Cada cosa té el seu destí: la roba, la vaixela, els mobles, els electrodomèstics. Però, què s'ha de fer amb els llibres? Ningú els vol. Qui se'n fa càrrec? El drapaire? El llibreter de vell?

NO HI HA BIBLIOTECA QUE s'interessi per aquestes herències. Llevat d'alguna excepció. Com fa per exemple la biblioteca de la meua universitat acceptant donacions del professorat (deferència que m'ha permès a mi de superar el dilema). Però, la pregunta –què fer amb els llibres de casa de les generacions predigital– queda a l'aire i mereixeria una consideració específica i ponderada per part de les autoritats culturals del país.

Definició d'Espanya

Fa pocs dies un informatiu de TVE cobria el judici a 17 membres d'un grup neonazi valencià, imputats per tinença il·lícita d'armes. La locutora que relatava la notícia va dir que a la banquetta dels acusats s'hi asseia "Guillem Agulló, l'assassí confés d'un jove de Burjassot l'any 1993". Es tractava, és clar, d'un lapsus molt lamentable. Perquè qui veritablement s'asseia a la banquetta dels acusats era Pedro Cuevas, l'assassí del jove independentista Guillem Agulló.

No es tracta de sospitar que darrere aquest lapsus informatiu hi hagi cap mà negra. No. Es tracta de sospitar una cosa molt pitjor encara: ¿fins a quin punt, lapsus com aquests no són el resultat d'un meticulós procés d'oblit induït? A l'Espanya contemporània la pràctica de l'oblit deliberat i l'ocultació ha estat sistemàtica. L'oblit oficial es va erigir en un dels pilars bàsics de la Transició.

A l'Espanya contemporània la pràctica de l'oblit deliberat i l'ocultació ha estat sistemàtica

El franquisme només ha pogut ser jutjat simbòlicament en alguns tribunals d'Amèrica del Sud. La ics dels GAL no ha estat (ni serà) rebutjada. Una boira emmallada va cobrir el cop d'estat del 23-F. Gràcies a l'expansió d'aquesta nebulosa amnèsica, Jordi Évole pot rebre premis per recrear un fals documental sobre el 23-F i, així, tornar a sedar el personal a través d'una nova ficció del tot redundant en un marc polític en què el que sí que seria necessari i avantguardista és aportar una mica de llum i veritat sobre el 23-F. Les detencions arbitràries i les tortures d'independentistes catalans s'han silenciats sempre. Les balances fiscals s'han ocultat o deformat. Ara, tant la caverna conservadora com la *carcundia* progressista decreten que hem d'oblidar la consulta. Novalis va dir que el fetiller més gran seria aquell que fos capaç d'autohipnotitzar-se i viure's a si mateix com una il·lusió. No se m'acudeix una millor definició de l'Espanya actual.

EN
SÍSIF

Jordi
Soler

